

KONFERENCJA NAUKOWA PRASA KRAKOWSKA W 100. ROCZNICĘ ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

15-16 LISTOPADA 2018, POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI, KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 17

PROGRAM

ORGANIZATORZY KONFERENCJI

Polska Akademia Umiejętności (Komisja Medioznawcza, Komisja Środkowoeuropejska)

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Urząd Miasta Krakowa – Krakowskie Konferencje Naukowe

PATRONAT HONOROWY

Prezydent Miasta Krakowa

PARTNERZY KONFERENCJI

Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński

Komisja Prasoznawcza, Polska Akademia Nauk

Biblioteka Jagiellońska

Muzeum Historii Fotografii w Krakowie

KOMITET ORGANIZACYJNY KONFERENCJI

prof. dr hab. Maciej Kawka – Przewodniczący

dr hab. Mirella Korzeniewska-Wiszniewska – Kurator wystawy „Prasa dla Niepodległej”

dr Klaudia Cymanow-Sosin – Sekretarz ds. komunikacji

dr Paweł Płaneta – Sekretarz konferencji – pplanet@pp.com.pl

dr Wojciech Prażuch – Sekretarz ds. wydawniczych

CZWARTEK 15 LISTOPADA 2018 R.

AULA DUŻA

9.00–9.30

rejestracja uczestników

9.30–10.00

UROCZYSTE OTWARCIE KONFERENCJI

prof. dr hab. Jan Ostrowski, Prezes Polskiej Akademii Umiejętności

Wystąpienia gości

10.00–15.45

SESJA PLENARNA, AULA DUŻA

10.00–10.15

prof. dr hab. Antoni Dudek (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
Druga i Trzecia Rzeczpospolita – krótki bilans porównawczy

10.15–10.30

prof. dr hab. Michał Drożdż (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
*Dziennikarz godny tego miana – kształtowanie się misji dziennikarskiej na przykładzie
wybranych kodeksów etycznych*

10.30–10.45

dr hab. Mirella Korzeniewska-Wiszniewska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
otwarcie wystawy pt. *Prasa dla Niepodległej* prezentującej obraz odrodzonej Rzeczpospolitej
na łamach polskiej prasy oraz w dokumentach, drukach ulotnych i w fotografii.

10.45–11.15

przerwa

PATRONAT HONOROWY

Prezydent Miasta Krakowa
Jacek Majchrowski

PARTNERZY

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

INSTITUT
DZIENNIKARSTWA,
MEDIÓW
I KOMUNIKACJI
SPOŁECZNEJ

Komisja Prasoznawcza
Polska Akademia Nauk

BIBLIOTEKA
JAGIELLOŃSKA

Muzeum Historii Fotografii
w Krakowie

PATRONAT MEDIALNY

DZIENNIK POLSKI
FRANCUSZKANSAS.PL
RADIO
KRAKÓW
TVP 3
KRAKÓW
TV
P
RÓBUS

11.15–11.30

prof. dr hab. Kazimierz Wolny-Zmorzyński (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
O potrzebie poszanowania tradycji w dziennikarstwie – w 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę

11.30–11.45

prof. dr hab. Jerzy Jastrzębski (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Syndykat Dziennikarzy Krakowskich 1912-1939

11.45–12.00

prof. dr hab. Maciej Kawka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Tekst prasowy jako przedmiot badań – ewolucja, transgresja, wielokodowość

12.00–12.30

dyskusja

12.30–13.30

przerwa

13.30–13.45

prof. dr hab. Andrzej Kaliszewski (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Pierwsze polskie reportaże z frontów Wielkiej Wojny w „Nowej Reformie” i „Ilustrowanym Tygodniku Polskim” (aspekt genologiczny i historyczny)

13.45–14.00

dr Katarzyna Drąg (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Troska o wartościowe dziennikarstwo u korzeni niepodległości. Inspiracje historyczne na dziś

14.00–14.15

prof. dr hab. Krzysztof Gajdka (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Nie tylko dla wyższych sfer. Reklama w krakowskim magazynie „AS” (1935-1939)

14.15–14.30

dr Klaudia Cymanow-Sosin (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Komercjalizacja wolnej prasy na podstawie przekazów promocyjnych i reklamowych

14.30–14.45

dr Edyta Żyrek-Horodyska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
„Podróżuję po Polsce – po starej ziemi i po nowym państwie”. Niepodległa oczyma Josepha Roth

14.45–15.00

st. kustosz Andrzej Rybicki (Muzeum Historii Fotografii Krakowie)
Adam Karaś fotograf niepodległości

15.00–15.15

mgr Agata Paszek (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Legenda rotmistrza Witolda Pileckiego na łamach polskiej prasy patriotycznej w 100-lecie odzyskania niepodległości

15.15–15.45

dyskusja

PIĄTEK 16 LISTOPADA 2018 R., AULA DUŻA

9.00– 11.30, SESJA I, AULA DUŻA

9.00–9.15

prof. dr hab. Wiesław Godzic (SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny)
Prasa, czyli telewizja. Na marginesie roku 1918

9.15–9.30

prof. dr hab. Grażyna Wrona, dr Ewa Wójcik
(Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
Krakowskie czasopisma popularnonaukowe do 1939 roku: ewolucja formy i treści

9.30–9.45

dr hab. Ryszard Filas (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Początki badań prasoznawczych w Krakowie

9.45–10.00

dr hab. Małgorzata Pachowicz (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie)
Językowa forma nagłówka prasowego w dyskursie medialnym odrodzonej Rzeczypospolitej (na przykładzie „Ilustrowanego Dziennika Polskiego” z 1919 r.)

10.00–10.15

dr hab. Renata Piasecka-Strzelec (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
„Wolność i morze to jedno”. Znaczenie portu w Gdyni w świetle „Wiadomości Portu Gdyńskiego” (1930-1939)

10.15–10.30

dr hab. Anna Pachowicz (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie)
*Państwo, naród, społeczeństwo w narracji tygodnika „Dzwon Niedzielny”
(w dwudziestoleciu międzywojennym)*

10.30–10.45

dr hab. Agnieszka Cieślikowa (Polska Akademia Nauk)
*Wspólna gazeta, która dostarczy publiczności wszystkich niezbędnych informacji.
Sto siedem dni „Wiadomości Krakowskich” 1922-1923*

10.45–11.00

dr Sabina Kwiecień
(Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
Krakowska prasa religijna dla dzieci do 1918 roku

11.0–11.30

dyskusja

11.30–12.30

przerwa

12.30–15.00

SESJA II, AULA DUŻA

12.30–12.45

dr Adam Bańdo
(Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
*Problematyka społeczna na łamach „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” w pierwszych dniach
niepodległej Polski*

12.45–13.00

prof. dr hab. Ignacy Stanisław Fiut (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie)
Obraz 100-lecia niepodległości Polski na łamach „Dziennika Polskiego” i „Gazety Krakowskiej”

13.00–13.15

dr hab. Małgorzata Abassy (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
*Obraz Rosji i Rosjan w krakowskiej prasie po 1918 roku.
Perspektywa kulturowa: kodowanie – dekodowanie i re-kodowanie*

13.15–13.30

dr Agata Krzywdzińska (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
Wizerunek Polski i Polaków w rosyjskiej prasie w przededniu odzyskania niepodległości

13.30–13.45

dr Paweł Hamera (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
Oblicza dziewiętnastowiecznej Irlandii i jej przywódców na łamach prasy krakowskiej

13.45–14.00

dr Wojciech Prażuch (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie)
Prasa III Republiki Francuskiej wobec problemu odrodzenia Polski: 1918-1919

14.00–14.15

dr Aleksandra Lubczyńska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
*„Przegląd Narodowy” (1908-1914) i „Naród. Dodatek ilustrowany” (1906-1907) w procesie
kształtowania świadomości i tożsamości narodowej Polaków przed I wojną światową*

14.15–14.30

dr Paweł Płaneta (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
*“The Nation in the Village”. Amerykańscy badacze o roli prasy w formowaniu polskiej tożsamości
narodowej chłopów na terenie Galicji Zachodniej w latach 1848-1914*

14.30–15.00

dyskusja

15.00–16.00

przerwa

16.00–17.00

SESJA PANELOWA, SALA IM. KAROLINY LANCKOROŃSKIEJ

prof. dr hab. Leszek Bednarczuk (Polska Akademia Umiejętności)
Wilno i Wileńszczyzna w walce o niepodległość

ks. dr Dariusz Raś (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie)
Inspiracje krakowskiej prasy katolickiej w dobie odzyskiwania niepodległości

Wydarzenie towarzyszące: **Paweł Marchewczyk**
– zapowiedź wernisażu wystawy poświęconej krakowskiej prasie podziemnej w PRL

17.00 – ZAMKNIĘCIE KONFERENCJI

J. Madrenski
1912